

Responsum Kongregace pro nauku víry na *dubium* ohledně žehnání svazkům osob stejného pohlaví

Položená otázka:

Je církev oprávněna udělovat požehnání svazkům osob stejného pohlaví?

Odpověď:

Není.

Vysvětlující nota

V některých církevních prostředích se rozšiřují nabídky a možnosti žehnat svazku osob stejného pohlaví. Tato nabídka nezřídka vychází z upřímné touhy přijímat a doprovázet osoby s homosexuálními sklony, kterým je nabízena formace na cestě víry, „aby se těm, u nichž se projevují homosexuální sklony, dostalo pomoci potřebné k poznání a plného uskutečnění Boží vůle v jejich životě“.¹

Významnou roli na této cestě může sehrát naslouchání Božímu slovu, modlitba, účast na církevních liturgických událostech a uplatňování křesťanské lásky. Cílem je podpořit snahu člověka zamyslet se nad vlastním životem a svobodně a zodpovědně odpovědět na osobní povolání, které vychází ze křtu. Vždyť „Bůh miluje každého člověka a stejně tak církev“² a jakoukoli nespravedlivou diskriminaci odmítá.

Mezi liturgickými úkony církve zaujímají své zvláštní místo svátostiny neboli „posvátná znamení, kterými se na způsob svátostí naznačují účinky, zvláště duchovní, jichž se dosahuje na prosby církve. Svátostiny připravují člověka k přijetí hlavního účinku svátostí a posvěcují různé životní situace.“³ Katechismus katolické církve upřesňuje, že „svátostiny neudělují milost Ducha Svatého jako svátosti, avšak prostřednictvím modlitby církve připravují na přijetí milosti a uzpůsobují člověka ke spolupráci s ní“. (č. 1670).

Ke svátostinám patří i žehnání. Skrze ně církev „volá lidi ke chvále Boha, k prosbě o jeho ochranu, k přijetí jeho milosrdenství životem svatosti“.⁴ Krom toho „žehnání (...) jsou v jistém smyslu napodobením svátostí a také naznačují duchovní účinky, kterých dosahujeme na přímluvu církve“.⁵

Abychom zachovali povahu svátostin, je při žehnání lidským vztahům zapotřebí nejen dobrý úmysl těch, na které se požehnání vztahuje, ale aby i svazek, kterému se žehná, byl objektivně a pozitivně uzpůsoben milost přijmout a v souladu s Božími záměry vepsanými do tvorstva a plně zjevenými v Kristu Ježíši ji projevovat. Proto jsou s podstatou požehnání udělovaných

¹ František. Posynodální apoštol. exhort. *Amoris Laetitia* (8. dubna 2016) č. 250. Praha: Paulínky, 2016.

² Biskupská synoda, Závěrečný dokument, XV. řádné generální shromáždění, č. 150.

³ 2. vatikánský koncil. Konstituce o posvátné liturgii *Sacrosanctum Concilium*, č. 60. In *Dokumenty II. vatikánského koncilu*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2002.

⁴ *Obřady žehnání*, Úvod, č. 9.

⁵ Tamtéž, č. 10.

církví slučitelné pouze takové skutečnosti, které ze své podstaty mohou těmto záměrům sloužit.

Z těchto důvodů není přípustné udělovat požehnání vztahům nebo partnerskému soužití, byť stabilnímu, které praktikují sexuální život mimo manželství (neboli mimo nerozlučitelné spojení muže a ženy, ze své podstaty otevřené předávání života), jak je tomu v případě svazků osob stejného pohlaví.⁶ Přítomnost pozitivních prvků v těchto vztazích, které je třeba uznat a ocenit, však sama o sobě nemůže legitimizovat vztahy jako takové a opravňovat k církevnímu požehnání, poněvadž tyto prvky jsou ve službě svazku, který není v souladu se záměrem Stvořitele.

Požehnání osob má spojitost se svátostmi. Požehnání homosexuálním svazkům nelze považovat za legitimní, protože by v určitém ohledu odkazovalo na podobnost či analogii k požehnání novomanželskému,⁷ svolávaného na muže a ženu, kteří se spojují ve svátosti manželství. „Neexistuje“ totiž „žádný důvod pro to, aby se mezi životním společenstvím homosexuálů a Božím plánem s manželstvím spatřovala nějaká analogie, a to ani ve vzdáleném smyslu.“⁸

Prohlášení nepřipustnosti žehnání svazkům osob stejného pohlaví tedy není a nechce být nespravedlivou diskriminací, nýbrž připomíná pravdivost liturgického obřadu a toho, co hluboce koresponduje s podstatou svátostí v pojetí církve.

Křesťanské společenství a pastýři jsou povoláni k tomu, aby s úctou a ohleduplností přijímali lidi s homosexuálními sklony a aby v souladu s církevním učením našli ten nejlepší způsob, jak hlásat evangelium v jeho plnosti. Lidé s homosexuálními sklony nechť současně uznají upřímnou náklonnost církve, která se za ně modlí, doprovází je, má účast na cestě jejich křesťanského růstu,⁹ a přijímají v upřímné otevřenosti církevní učení.

Tato odpověď na *dubium* nevyklučuje požehnání jednotlivcům s homosexuálními sklony,¹⁰ kteří jsou ochotni žít věrně v souladu se zjevenými Božími záměry, jak je předkládá církevní učení, ale prohlašuje za nepřipustnou jakoukoli formu požehnání, které by mířilo k uznání jejich svazků. V tomto případě by totiž požehnání nevyjadřovalo úmysl svěřit Bohu ochranu a podporu jednotlivých osob ve smyslu, jak je uvedeno výše, nýbrž schválit a podpořit rozhodnutí k praktikování způsobu života, který nemůže být uznán jako objektivně uskutečněný podle zjevených Božích záměrů.¹¹

Církev současně připomíná, že Bůh nepřestává žehnat každému ze svých dětí, putujících v tomto světě, neboť jsme pro něj „důležitější než všechny hříchy, kterých jsme se mohli

⁶ Srov. Katechismus katolické církve, č. 2357. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2001.

⁷ Požehnání novomanželům totiž odkazuje na vyprávění o stvoření, ve kterém je požehnání, které Bůh uděluje muži a ženě ve vztahu s jejich plodným svazkem (srov. Gn 1,28) a s jejich komplementaritou (srov. Gn 2,18–24).

⁸ František. *Amoris laetitia*, čl. 251.

⁹ Srov. Kongregace pro nauku víry, dopis *Homosexualitatis problema* o pastorační péči homosexuálů, č. 15.

¹⁰ *De benedictionibus* vyjmenovává dlouhý seznam situací, na které lze svolat Boží požehnání.

¹¹ Tamtéž.

dopustit“.¹² Nežehná však ani nemůže žehnat hříchu: žehná hříšnému člověku, aby poznal, že je součástí láskyplného záměru, a nechal se Bohem proměnit. Bůh nás přece „přijímá takové, jací jsme, ale nikdy nás nenechá stejné, jací jsme“.¹³

Z výše uvedených důvodů církev nedisponuje ani nemůže disponovat mocí žehnat svazkům osob stejného pohlaví ve smyslu shora uvedeném.

Papež František byl během audience, kterou poskytl podepsanému sekretáři kongregace, informován o znění Responsum ad dubium a dal plný souhlas k jeho publikaci s připojenou Vysvětlující notou.

Dáno v Římě v sídle Kongregace pro nauku víry 22. února 2021, na svátek Stolce sv. Petra

Luis F. Card. Ladaria, SJ
prefekt

✠ Giacomo Morandi
tit. arcibiskup z Cerveteri
sekretář

¹² Papež František. Generální audience 2. prosince 2020, *katecheze věnovaná modlitbě: žehnání.*

¹³ Tamtéž.